

arrs

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Bleiweisova cesta 30
1000 Ljubljana
Slovenija
+386 1 400 59 10
info@arrs.si
www.arrs.si

Poročilo o Javnem razpisu za sofinanciranje raziskovalnih projektov za leto 2020

Datum: 27. 5. 2021

Št.: 6316-9/2019-2378

1. Postopek javnega razpisa

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) je na podlagi:

- Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06-UPB1, 61/06-ZDru-1 112/07, 9/11, 57/12-ZPOP-1A, 9/19),
- Pravilnika o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, 65/19 in 78/20),
- Pravilnika o kriterijih za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za vodjo raziskovalnega projekta (Uradni list RS, št. 53/16),
- Metodologije ocenjevanja prijav za razpise št. 6319-2/2013-38 - uradno prečiščeno besedilo z dne 5. 6. 2017, 6319-2/2013-39 z dne 11. 12. 2017, 6319-2/2013-40 z dne 22. 1. 2018, 6319-2/2013-41 z dne 1. 2. 2018, 6319-2/2013-42 z dne 19. 2. 2018, 6319-2/2013-43 z dne 5. 3. 2018, 6319-2/2013-44 z dne 14. 5. 2018, 6319-2/2013-45 z dne 20. 6. 2018, 6319-2/2013-46 z dne 9. 7. 2018, 6319-2/2013-47 z dne 17. 8. 2018, 6319-2/2013-48 z dne 18. 10. 2018, 6319-2/2013-49 z dne 19. 11. 2018, 6319-2/2013-50 z dne 17. 12. 2018, 6319-2/2013-51 z dne 4. 2. 2019, 6319-2/2013-52 z dne 118. 2. 2019, 6319-2/2013-53 z dne 13. 5. 2019, 6319-2/2013-54 z dne 14. 10. 2019, 6319-2/2013-55 z dne 28. 10. 2019 in št. 6319-2/2013-56 z dne 2. 12. 2019 (v nadaljevanju: metodologija)

dne 10. 12. 2019 objavila Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2020 (v nadaljevanju: javni razpis).

Na javni razpis je prispelo 966 pravočasnih, popolnih in v predpisani obliki izpolnjenih prijav. Pri administrativnem preverjanju izpolnjevanja razpisnih pogojev za izbor prijav raziskovalnih projektov za (so)financiranje je agencija ugotovila, da 31 prijav na javni razpis ni izpolnjevalo razpisnih pogojev, zato jih je v skladu z 21. členom Pravilnika o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (v nadaljevanju: pravilnik) s sklepom zavrnila.

Občasno strokovno telo za ocenjevanje prijav na javni razpis (v nadaljevanju: OST) je Znanstveni svet agencije (v nadaljevanju: ZSA) imenoval na 1. seji dne 20. 1. 2020. OST je na podlagi širšega seznama recenzentov, ki ga skladno s svojimi pristojnostmi predlagajo Znanstvenoraziskovalni sveti ved in potrudi ZSA, v skladu z 92. členom pravilnika imenoval recenzente za ocenjevanje prijav.

Prijave so bile poslane recenzentom v ocenjevanje. V skladu s 97. in 98. členom pravilnika sta vsako prijavo ocenjevala dva tuja recenzenta. Skladno z določili 99. člena pravilnika so recenzenti prijave temeljnih projektov, temeljnih podoktorskih projektov in temeljnih raziskovalnih projektov - Program dr. Aleša Debeljaka (v nadaljevanju: temeljni projekti - Program AD), ocenjevali po treh kriterijih (ocena BT), in sicer: znanstvena odličnost raziskovalcev; znanstvena, tehnološka oziroma inovacijska odličnost; kakovost in učinkovitost izvedbe in upravljanja. Skladno z določili 100. člena pravilnika so prijave aplikativnih projektov in aplikativnih podoktorskih projektov recenzenti ocenjevali po štirih kriterijih (ocena BA), in sicer: znanstvena odličnost raziskovalcev; znanstvena, tehnološka oziroma inovacijska odličnost; potencialni vpliv zaradi razvoja, razširjanja in uporabe pričakovanih rezultatov raziskav; kakovost in učinkovitost izvedbe in upravljanja. Posamezni kriterij je bil ovrednoten s točkami od 0 do 5. Maksimalno število točk za posamezno prijavo temeljnega projekta, temeljnega podoktorskega projekta oziroma temeljnega projekta - Program AD je znašalo 15 točk, za prijavo aplikativnega projekta oziroma aplikativnega podoktorskega projekta pa 20 točk. Recenzenti so za 917 prijav izdelali usklajeno poročilo, za 17 prijav pa usklajenega poročila niso sprejeli. Na podlagi 98. člena pravilnika je OST v primeru 17 neuskklajenih poročil določil tretjega recenzenta. Skladno z določili 93. člena pravilnika so bila v primeru 17 prijav, za katere recenzenti niso sprejeli usklajenega poročila, v nadaljnjem postopku obravnavana posamična poročila recenzentov. Usklajena poročila in posamična poročila v primeru neuskklajenega poročila so bila poslana v odziv prijaviteljem.

Na podlagi ocen recenzentov in gradiva, ki ga je zagotovila agencija (besedilo javnega razpisa, metodologija, Pravila za delo panela v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje raziskovalnih projektov za leto 2020 št. 6316-9/2019-1225 z dne 3. 8. 2020 (v nadaljevanju: pravila za delo panela), prijavnih vloge, poročila recenzentov in odzivi vodij), je nadaljnji postopek ocenjevanja izvajal panel. V dneh od 10. 8. do 14. 8. 2020 je panel, ki so ga sestavljali člani OST in tuji panelisti, obravnaval rezultate ocenjevanja 934 prijav, od tega po vedah: na področju naravoslovno-matematičnih ved 217, tehniških ved 269, medicinskih ved 122, biotehniških ved 92, družboslovnih ved 98 in humanističnih ved 136. Panel je skladno z 98. členom pravilnika obravnaval predpisano dokumentacijo. V primeru enakega števila točk dveh ali več prijav je panel pri odločitvi o izboru prijav upošteval ocene recenzentov, prijave projektov in odzive prijaviteljev.

Na podlagi rezultatov izvedenega ocenjevanja so bili ob upoštevanju pravilnika, metodologije, javnega razpisa in pravil za delo panela izdelani sezname predlogov raziskovalnih projektov, ki so predlagani za sofinanciranje. Predmetni sezname prijav raziskovalnih projektov so bili izdelani za vsako znanstveno vedo in za projekte na področju interdisciplinarnih raziskav posebej po področjih v okviru vede. Predlogi projektov za sofinanciranje so vključeni v sezname glede na (v odstotku določeno) vrednost razmerja ocene prijave glede na v skladu s pravilnikom najvišjo možno oceno v ocenjevalni postopek uvrščenih prijav. Pri pripravi prednostnega seznama prijav je panel upošteval določila 99. in 100. člena pravilnika, v skladu s katerima se v sofinanciranje ne morejo uvrstiti prijave raziskovalnih projektov, katerih skupna ocena je nižja od skupnega mejnega praga oziroma ne dosegajo mejnega praga pri posameznem kriteriju ocenjevanja. Skupni mejni prag je znašal 10 točk za vse temeljne projekte in 12 točk za vse aplikativne projekte. Mejni prag za posamezen kriterij predstavlja tri točke. Panel je predlog prednostnega seznama prijav za sofinanciranje pripravil ob upoštevanju z javnim razpisom in metodologijo določene kapacitete znanstvenih ved in področij, z javnim razpisom predvidenih deležev podoktorskih projektov, aplikativnih projektov in projektov, katerih nosilci so mlajši raziskovalci, ter pravil za delo panela. Panel je pri pripravi predloga prednostnega seznama prijav za (so)financiranje projektov v primeru prijav temeljnih projektov - Program AD med drugim upošteval tudi določila, kot jih opredeljuje 11. točka javnega razpisa.

Pri izvedbi razpisa za realizacijo točke 2.a in 2.b javnega razpisa v okvirnem letnem obsegu 16.000.000,00 EUR, povečanim za 400.000 EUR, kolikor znašajo neporabljena sredstva iz tč. 2.c javnega razpisa, se je pri dodelitvi sredstev za sofinanciranje raziskovalnih projektov upošteval tak razrez sredstev po znanstvenih vedah na nivoju letnih sredstev, da se razmerje sredstev med znanstvenimi vedami v letu 2020 okvirno ohranja glede na razmerje v letu 2019. Pri izvedbi razpisa za realizacijo temeljnih projektov - Program AD, v okvirnem letnem obsegu sredstev 1.200.000,00 EUR, so bila upoštevana določila 11. točke javnega razpisa ob upoštevanju dejstva, da je v okviru tega sklopa javnega razpisa prispelo 8 prijav, kar pomeni za 400.000 EUR letnega obsega sredstev manj od okvirno predvidenega. Pri pripravi predloga prednostnega seznama je panel ob upoštevanju določil javnega razpisa glede na kvaliteto prijav na posameznem raziskovalnem področju lahko predlagal eno enoto (100.000 EUR) več ali manj glede na predviden obseg enot na področje, upošteva kapaciteto področja.

Skladno z 220. členom pravilnika je OST sprejelo poročilo panela in predlog prednostnega seznama prijav za sofinanciranje, vključno s predlogom višine finančnih sredstev, predložilo v obravnavo ZSA.

ZSA je na seji dne 21. 8. 2020 obravnaval predlog prednostnega seznama prijav raziskovalnih projektov za sofinanciranje. ZSA je skladno z 98. členom pravilnika obravnaval predlog prednostnega seznama prijav raziskovalnih projektov, posredovanega s strani občasnega strokovnega telesa, in preveril skladnost predloga z javnim razpisom in metodologijo. ZSA je v skladu s 25. členom v povezavi z 98. členom pravilnika, ob upoštevanju razvrstitve panela, dodatno uvrstil v predlog izbora prijav 11 projektov. ZSA je sprejel Sklep o predlogu izbora prijav za (so)financiranje raziskovalnih projektov na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2020, št. 6316-9/2019-1248. Na podlagi sklepa ZSA je v. d. direktorja agencije v skladu s 25. čl. pravilnika izdal Sklep o izboru prijav za (so)financiranje raziskovalnih projektov na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2020 št. 6316-9/2019-1251 z dne 25. 8. 2020.

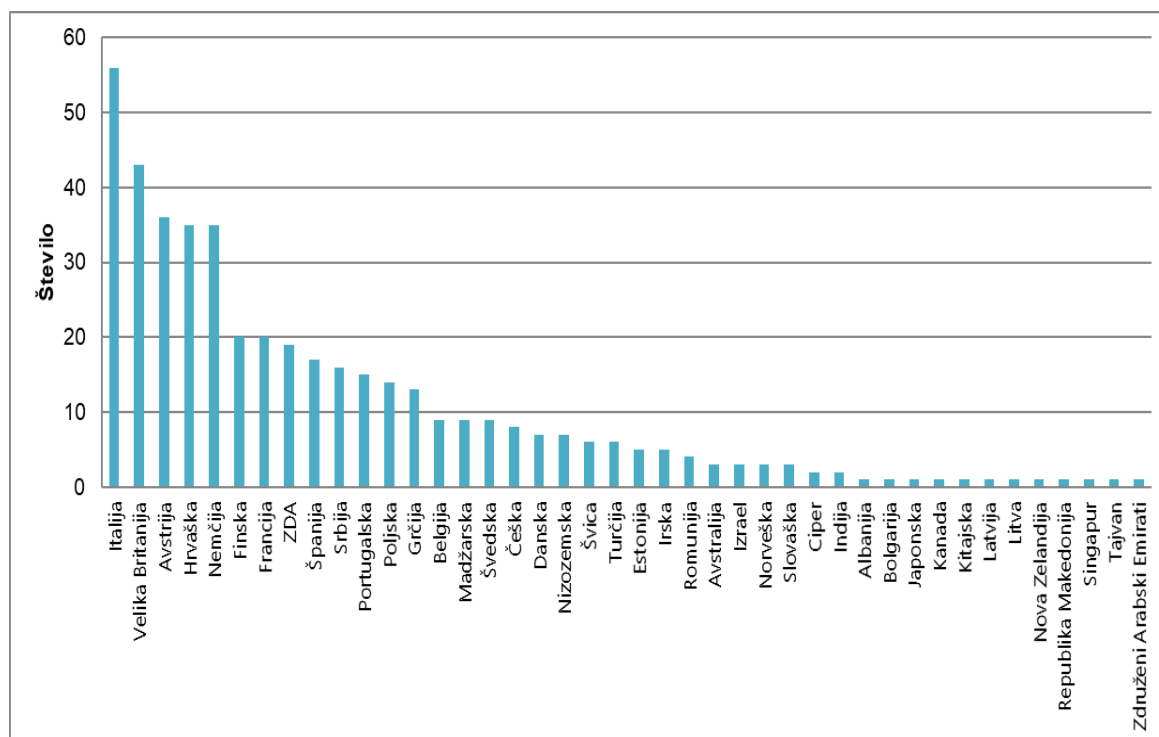
Na podlagi tega sklepa je agencija prijaviteljem izdala individualna obvestila o rezultatih izbora prijav. Prijaviteljem, ki so prijavili projekt v sodelovanju z avstrijskimi, hrvaškimi oziroma madžarskimi raziskovalci na podlagi sporazuma s tujimi agencijami FWF, HRZZ oziroma NKFIH, je agencija izdala individualna obvestila o rezultatih izbora prijav po pridobitvi soglasja FWF, HRZZ oziroma NKFIH k sofinanciranju skupnega projekta.

Raziskovalne organizacije so podale 16 ugovorov zoper sklep o izboru projektov. Upravni odbor agencije je ugovore obravnaval na 11. seji v letu 2020 dne 24. 11. 2020 in 16 ugovorov zavrnil.

Raziskovalne organizacije so podale 6 ugovorov zoper sklep o neizpolnjevanju razpisnih pogojev. Upravni odbor agencije je tri ugovore obravnaval na 9. seji v letu 2020 dne 24. 9. 2020 in jih zavrnil. Upravni odbor agencije je preostale tri ugovore obravnaval na 11. seji v letu 2020 dne 24. 11. 2020 in zavrnil en ugovor. Dvema ugovoroma je Upravni odbor ugodil in sklenil, da se obe prijavi za sofinanciranje raziskovalnih projektov posreduje v ocenjevalni postopek. V skladu s 97. in 98. členom pravilnika sta prijavi ocenjevala dva tuja recenzenta, ki ju je določil OST. Recenzenta sta prijavi ocenila po treh kriterijih (ocena BT), in sicer: znanstvena odličnost raziskovalcev; znanstvena, tehnološka oziroma inovacijska odličnost; kakovost in učinkovitost izvedbe in upravljanja. Agencija je usklajeno poročilo recenzentov poslala v odziv prijaviteljem. Na podlagi prejetih ocen obeh prijav in primerjave z drugimi izbranimi oziroma neizbranimi prijavami je ZSA sprejel sklep 6316-9/2019-2374, s katerim je predlagal, da se prijavi ne uvrstita v izbor za (so)financiranje raziskovalnih projektov. Na podlagi sklepa ZSA je direktor agencije v skladu s 25. čl. pravilnika izdal Dopolnilni sklep o izboru prijav za (so)financiranje raziskovalnih projektov na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2020 št. 6316-9/2019-2375 z dne 29. 4. 2021. Na podlagi tega sklepa je agencija prijaviteljem izdala individualna obvestila o rezultatih izbora prijav. Skupaj z navedenima prijavama je na javnem razpisu sodelovalo 937 prijav raziskovalnih projektov, ki so izpolnjevale razpisne pogoje. En prijavitelj je, pred posredovanjem prijave v evalvacijo, odstopil od prijave. Po izvedenem ocenjevanju 936 prijav je bilo za sofinanciranje izbranih 218 prijav.

2. Ocenjevanje - tuji recenzenti in ocenjevalni panel

Graf št. 1: Ocenjevalci na javnem razpisu – po državah

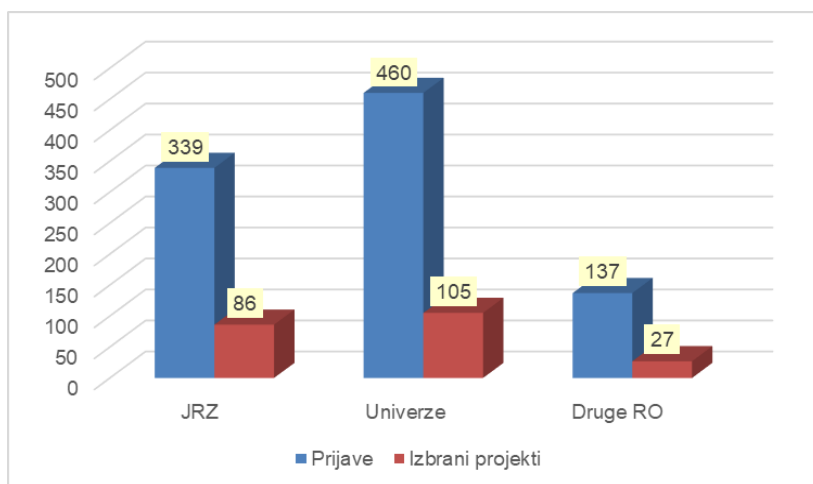

Iz grafa št. 1 je razvidno število recenzentov po državah. Vsako izmed prijav sta ocenjevala po dva recenzenta, v primeru 17 neusklajenih poročil, kjer recenzenta nista dosegla soglasja, pa trije recenzenti. Skupno je prijave ocenjevalo 442 recenzentov iz 42 držav. Največ recenzentov prihaja iz Italije, Velike Britanije, Avstrije, Hrvaške in Nemčije.

3. Izbrani projekti glede na tip prijavitelja - raziskovalne organizacije

Med 936 prijav, ocenjevanimi v okviru javnega razpisa, in 218 izbranimi projekti, je bilo največ prijav oziroma projektov s strani univerz (graf št. 2). Delež izbranih prijav glede na sodelujoče v javnem razpisu je bil največji v kategoriji *Javni raziskovalni zavodi* (25 %) in nekoliko manjši pri ostalih dveh kategorijah (Univerze – 23 %, Druge RO – 20%).

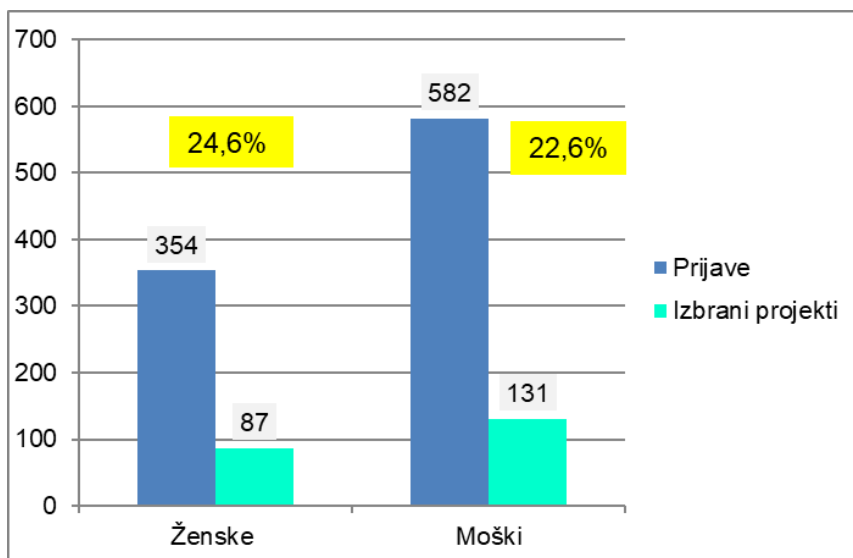
Graf št. 2: Število prijavljenih projektov in število izbranih projektov - po tipih RO

4. Izbrani projekti glede na spol vodje raziskovalnega projekta

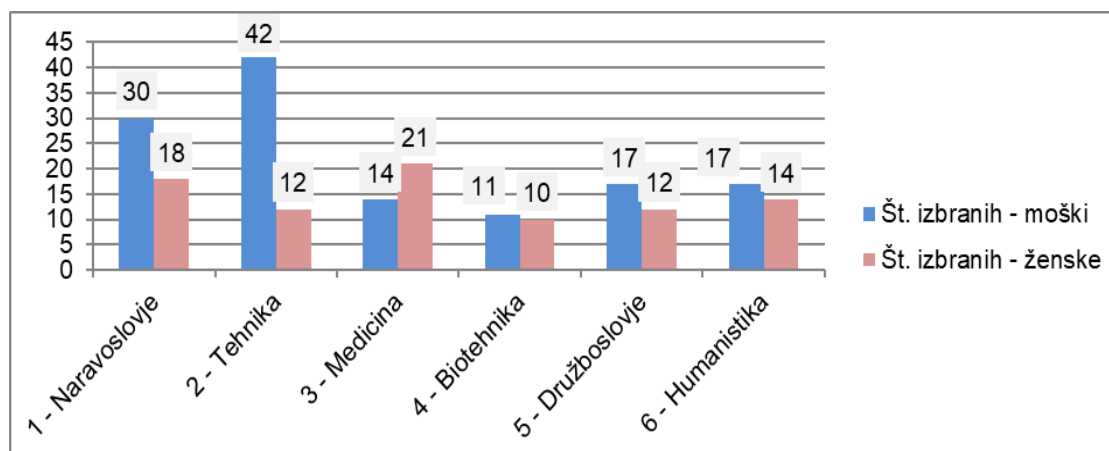
Izmed izbranih projektov 87 projektov vodijo raziskovalke in 131 raziskovalci. Glede na število prijav je delež raziskovalk, ki so pridobile sofinanciranje projekta (24,6%), višji od deleža raziskovalcev (22,6%) (graf št. 3).

Graf št. 3: Delež izbranih vodij projektov glede na spol

Največji delež raziskovalk med vodji izbranih projektov je v okviru medicine (60 %), najmanjši pa na tehniki – 22 % (graf št. 4).

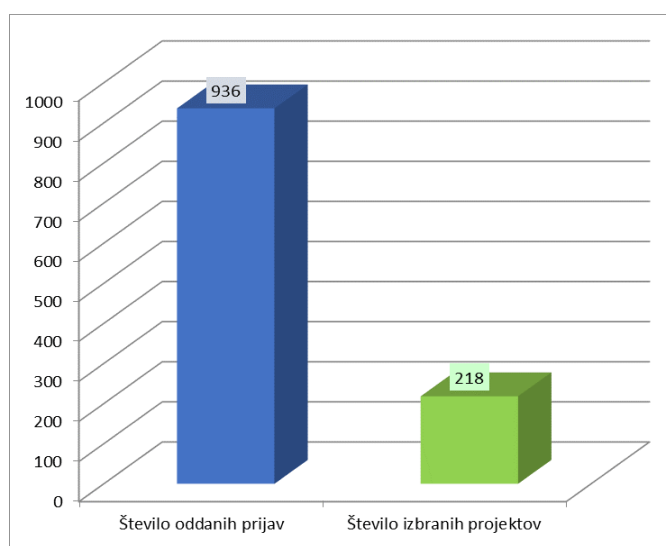
Graf št. 4: Izbrani projekti glede na spol vodje projekta po vedah

5. Odobrene prijave v primerjavi z vsemi prijavami na javni razpis po vedah

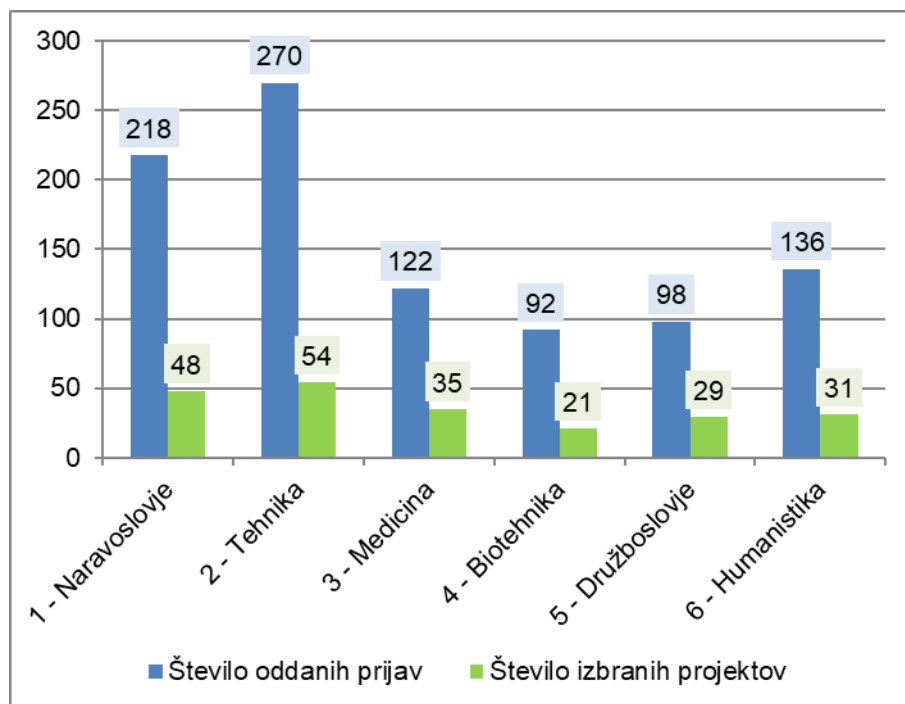
Postopek ocenjevanja v okviru javnega razpisa je bil izveden v eni fazi, in sicer v skladu z določbami pravilnika, ki veljajo za ocenjevanje prijav v II. fazi. Izmed 936 oddanih prijav, ki so izpolnjevale razpisne pogoje, je bilo odobrenih 218 prijav (graf št. 5). Na javnem razpisu je bilo uspešnih 23,3% prijav, ki so izpolnjevale pogoje javnega razpisa in bile ocenjene.

Graf št. 5: Uspešnost prijav na javnem razpisu

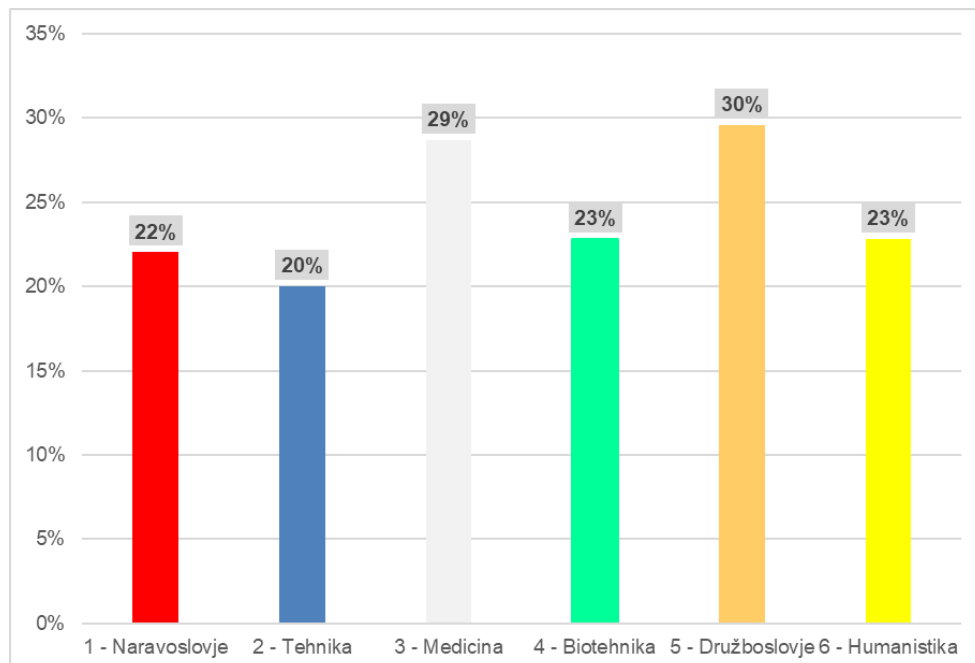

Najmanjši delež izbranih projektov glede na oddane prijave je bil v okviru tehniških ved (20%), največji (30%) pa v okviru družboslovnih ved (grafa št. 6 in 7).

Graf št. 6: Izbrane prijave glede na oddane prijave na javni razpis – po vedah

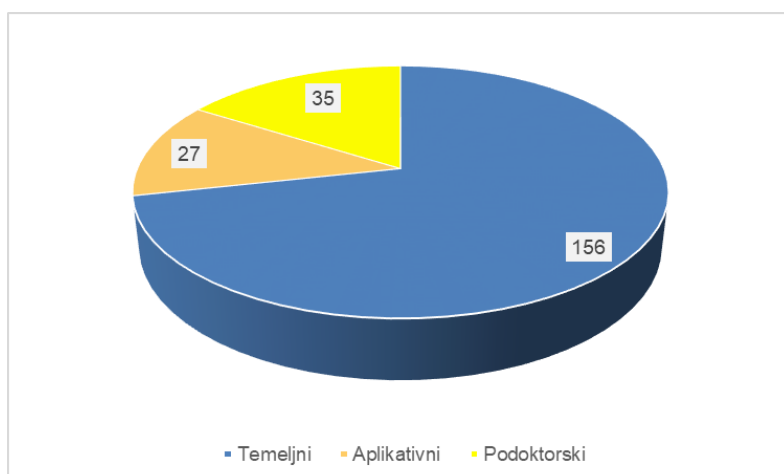
Graf št. 7: Delež izbranih prijav glede na oddane prijave na javni razpis – po vedah

6. Izbrani projekti glede na tip projekta

Izmed 218 izbranih projektov je bilo največ temeljnih projektov (156). Izbranih aplikativnih projektov je bilo 27, podoktorskih projektov pa 35. (graf št. 8)

Graf št. 8: Izbrani projekti - po tipih projektov

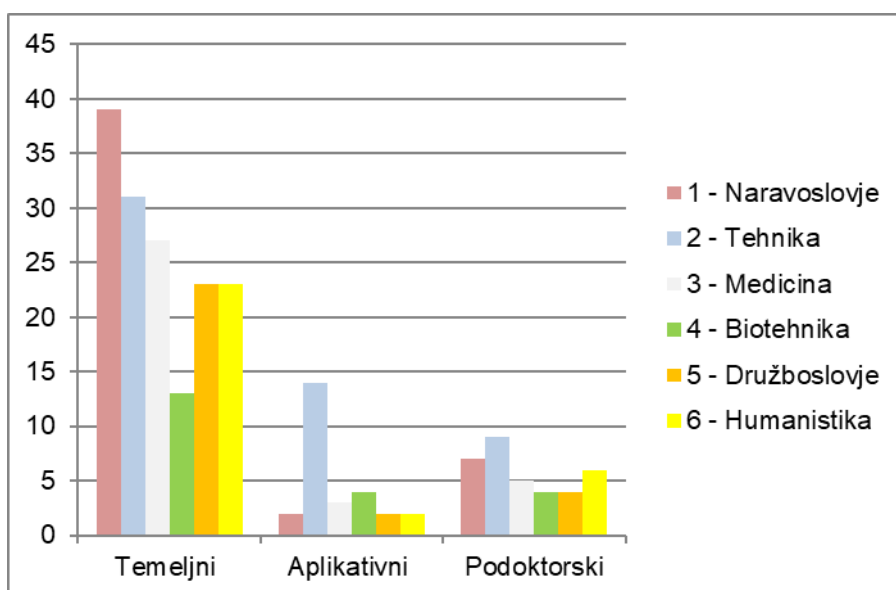

Med izbranimi projekti je bilo 13 projektov, kjer so prijavitelji oddali skupno prijavo s so-prijavitelji na razpisu tujih agencij skladno z določili sporazumov o vodilni agenciji. Med temi so bili trije projekti s so-prijavitelji pri avstrijski agenciji FWF, dva pri madžarski agenciji NKFIH in osem pri hrvaški agenciji HRZZ.

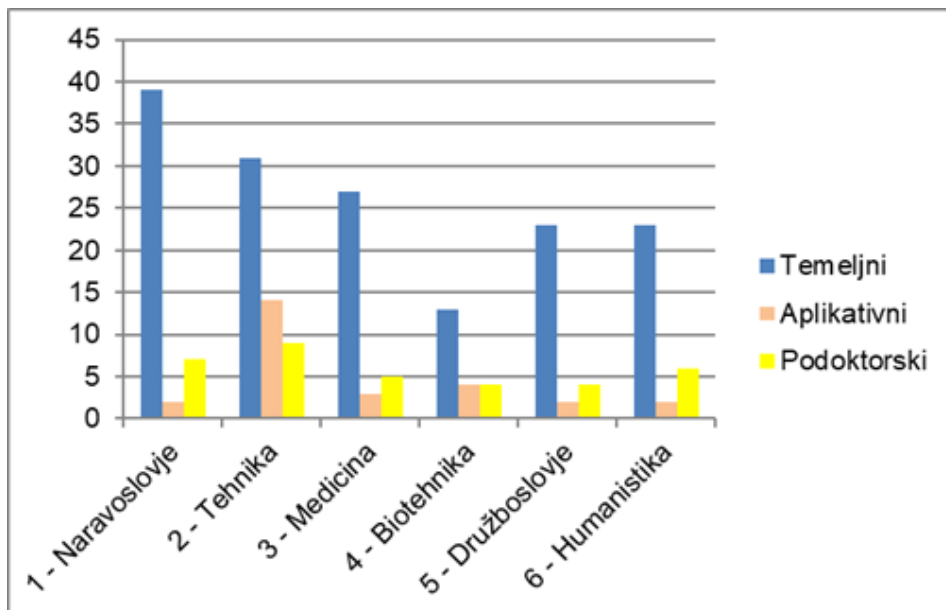
Osem projektov je bilo izbranih v kategoriji temeljnih raziskovalnih projektov - Program dr. Aleša Debeljaka, ki je namenjen raziskovalcev, ki se iz tujine vračajo v Slovenijo. Izmed slednjih je bilo šest prijav odobrenih na naravoslovju, ena na tehniki in ena na medicini.

Iz grafa št. 9 je razvidno, da je bilo največ temeljnih in podoktorskih projektov odobrenih v okviru naravoslovnih in tehniških ved, največ aplikativnih pa v okviru tehniških ved. Na vseh vedah je bilo največ odobrenih temeljnih projektov (graf št. 10).

Graf št. 9: Izbrani projekti po tipih projektov – glede na vedo

Graf št. 10: Izbrani projekti po vedah projektov – glede na tip projektov

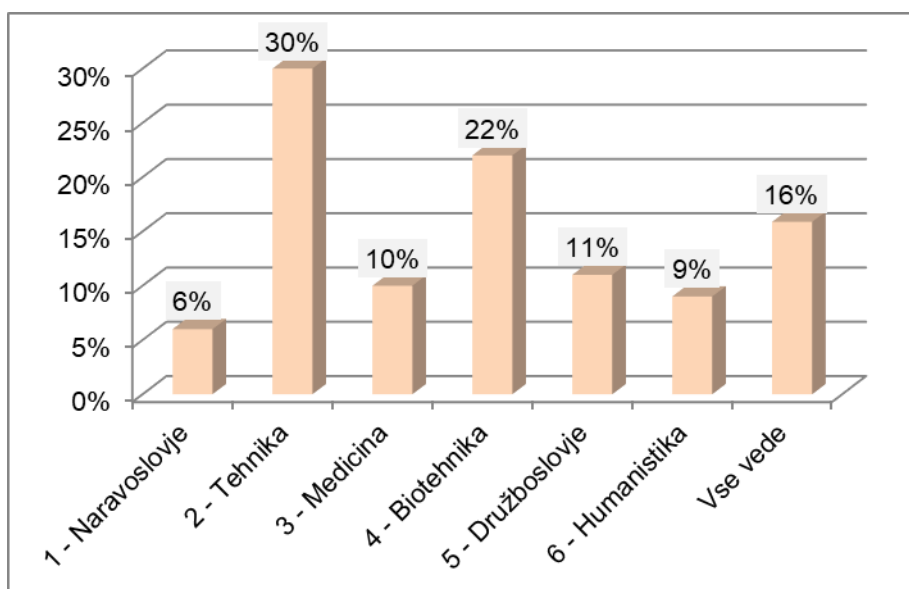

7. Delež sredstev za posamezne tipe projektov med izbranimi projekti

Predvideni deleži sredstev za posamezne tipe projektov so bili določeni za projekte, prijavljene v okviru predmeta javnega razpisa pod tč. 2.a in 2.b., to je temeljne, aplikativne in podoktorske projekt, brez upoštevanja temeljni projektov, prijavljenih v okviru Programa dr. Aleša Debeljaka.

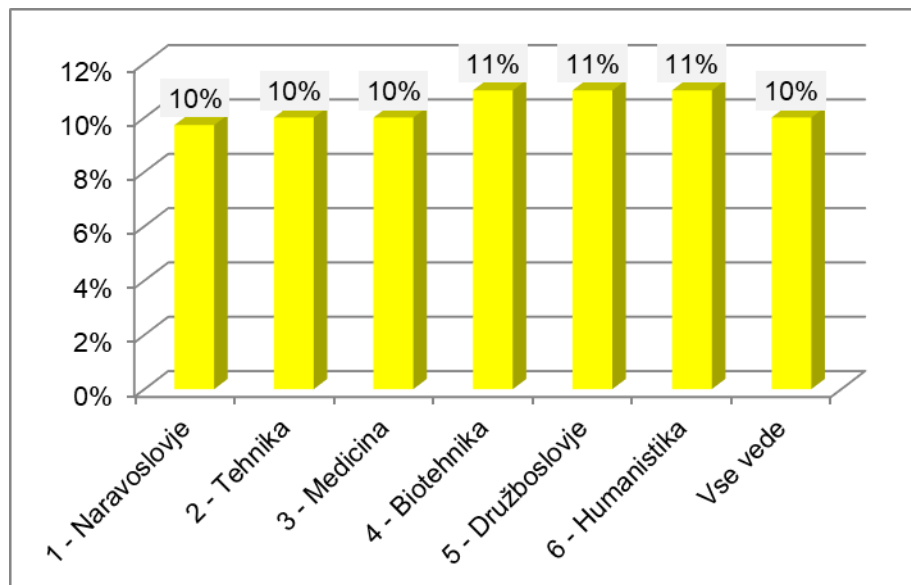
Iz grafa št. 11 je razvidno, da je delež sredstev na vseh znanstvenih vedah dosegel oziroma presegel predvideni delež sredstev za aplikativne raziskave med vsemi sredstvi z projekte. Skladno z razpisom je največji delež sredstev za aplikativne raziskave dosežen na področju tehniških in biotehniških ved.

Graf št. 11: Delež sredstev, namenjenih za aplikativne projekte – po vedah

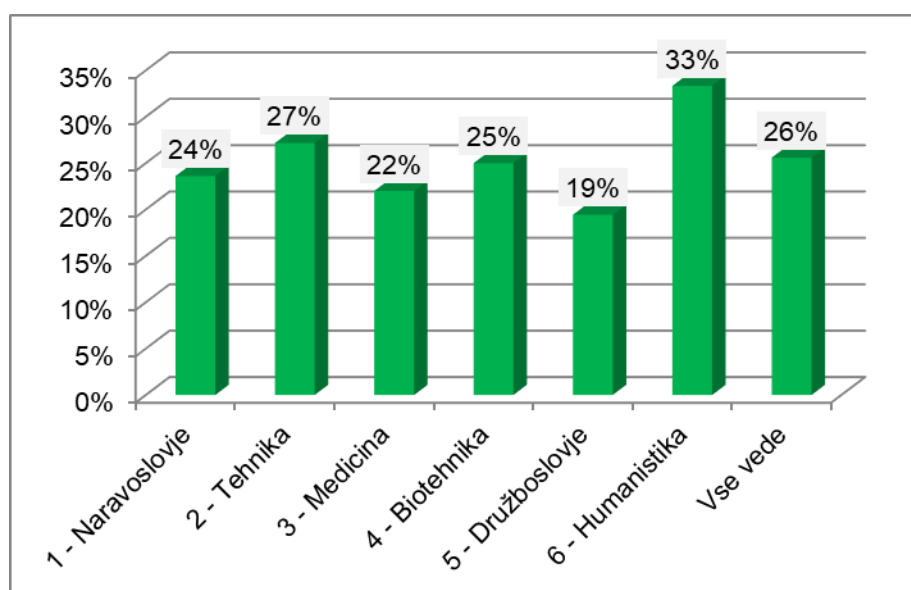
Na področju podoktorskih projektov ugotavljamo, da delež sredstev za podoktorske projekte znotraj vsake vede dosega oziroma presega predvideni 10 % delež med sredstvi za vse projekte v okviru posamezne vede (graf št. 12).

Graf št. 12: Delež sredstev za podoktorske projekte – po vedah

Tudi v okviru tega javnega razpisa je bila posebna pozornost namenjena projektom, katerih vodje so mlajši doktorji (največ 10 let po zagovoru doktorata). Iz grafa št. 13 izhaja, da je bil največji delež sredstev za projekte mlajših doktorjev dosežen v okviru humanističnih ved (33 %), najnižji pa na družboslovnih vedah (19 %). V povprečju je bilo za projekte mlajših doktorjev namenjenih 26 % sredstev javnega razpisa.

Graf št. 13: Delež sredstev, namenjenih za projekte mlajših doktorjev (10 let po doktoratu) v projektih – po vedah

8. Zaključek

Izvedbo javnega razpisa ocenjujemo kot zelo uspešno. Agencija je:

- prvič izvedla javni razpis na način, da so bili vsi prijavitelji že z javnim razpisom pozvani k oddaji razširjene prijave, in izvedla postopek ocenjevanja v eni fazi;
- v veliki večini prijav (919 od 936) je agencija pridobila usklajena poročila recenzentov, pripravljena s strani recenzentov – poročevalcev. Za 17 prijav je agencija pridobila še mnenje tretjega recenzenta;
- uveljavila program Aleša Debeljaka (sofinanciranje projektov za vodje, ki se iz tujine vračajo v Slovenijo).

Že sedmi razpis zapored so bili odobreni skupni projekti v sodelovanju z raziskovalci, ki delajo v tujih raziskovalnih organizacijah. Agencija je v postopku javnega razpisa nastopila kot "vodilna agencija", ki je opravila recenzijo projektov, avstrijska agencija (FWF), madžarska agencija (NKFIH) in hrvaška agencija (HRZZ), preko katerih so se prijavili tuji raziskovalci, pa so upoštevale rezultate ocenjevalnega postopka agencije. V naslednjem javnem razpisu - za leto 2021 – je predvideno tudi sodelovanje švicarske agencije (SNSF), poljske agencije (NCN) in češke agencije (GAČR).